

Boeken

Bagilhole Barbara, White Kate(ed.)

Generation and gender in academia

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2013. 203 p.

Een academische loopbaan uitbouwen is voor vrouwen nog altijd niet makkelijk of vanzelfsprekend. De universitaire wereld is nog grotendeels een mannenwereld met de daarbij horende masculiene bedrijfscultuur. Maar er zijn wel degelijk vrouwen die aan een klim op de academische ladder beginnen. En dit al vanaf de jaren zeventig toen vrouwen gingen studeren aan universiteiten. Deze generatie nadert nu of is al de zestig voorbij en is in de laatste fase van hun carrière. Een geschikt moment om eens terug te blikken. Zij kunnen meteen ook aangeven welke uitdagingen de toekomstige generatie het hoofd moeten bieden. Hun bevindingen worden vergeleken met de ervaringen van de aankomende generatie vrouwen die aan het begin of halfweg hun loopbaan zijn.

gender / loopbaan / hoger onderwijs / universiteiten / wetenschappelijke beroepen / leeftijdsgroepen / ervaringen / feminisme

Exemplaarnummer EII d/ 0135

Connell Catherine

School's out: gay and lesbian teachers in the classroom

Oakland: University of California Press, 2015. 253 p.

School's out onderzoekt hoe homoseksuele en lesbische leerkrachten hun seksuele identiteit en professionele identiteit trachten te verzoenen. Van leerkrachten wordt een zekere discretie omtrent hun privéleven verwacht, maar anderzijds leven we in een tijd

van de gay pride, met als slogan 'out and proud' – dus ook op de werkvloer en in de klas. Er is een toenemende aanvaarding van homoseksualiteit aan de ene kant maar ook latent en soms openlijk homofoob geweld. Hoe leerkrachten schipperen tussen deze identiteiten in een niet altijd zo holebi - vriendelijke maatschappij is het onderwerp van dit onderzoek.

holebi / leraren / onderwijs / identiteit / coming out / homofobie / Verenigde Staten
Exemplaarnummer DII 3a/0315

Evans-Winters, Love Bettina L. (ed.)

Black feminism in education: black women speak back, up, and out

New York: Peter Lang, 2015. 215 p.

De academische wereld wordt globaal genomen nog altijd gedomineerd door witte, mannelijke academici. Zwarte vrouwelijke academici vormen een minderheid in deze ivoren toren. In tegenstelling tot de vorige generatie zwarte vrouwen heeft de huidige minder te maken gehad met formele discriminatie. Toch wordt hun stem nog al te vaak niet gehoord. Vanuit hun eerder marginale positie zoeken zij naar hun eigen stem. Hun geschiedenis van achteruitstelling en discriminatie helpt om kritische vragen te stellen over de totstandkoming van deze witte, vaak eurocentrisch kennis. Zij baseren zich niet alleen op hun voorgangsters, zoals bell hooks of Audre Lorde, om hun academische identiteit te ontwikkelen, maar evengoed vormen spiritualiteit en hedendaagse populaire cultuur een inspiratiebron.

zwart feminisme / onderwijs / hoogleraren / ervaringen /
epistemologie / identiteit / zwarte vrouwen / intersectionaliteit /
Verenigde Staten
Exemplaarnummer DIII4p/0002

Fisher Julie (e.a)

*Digital divas: putting the wow into computing
for girls*

Clayton: Monash University, 2016. 197 p.

Computers en meisjes zijn een niet zo geslaagde combinatie. Ondanks de alomtegenwoordigheid van computers, tablets en smartphones in het dagelijks leven en op de werkvloer, vinden meisjes de weg niet naar het computerlokaal. Geen meisjes in het computerlokaal betekent ook dat er weinig of geen meisjes kiezen voor een hogere IT opleiding. ‘*Computing is too important to be left to men*’, een uitspraak van een Karen Sparck-Jones en pionier in de IT, geeft het probleem mooi weer.

Het Australische project ‘Digital Divas’ wil hier een mouw aanpassen. Uit onderzoek blijkt immers dat de manier waarop in school IT wordt onderwezen in hoge mate bepalend is voor een positieve attitude van meisjes. De uitwerking en de resultaten van het ‘Digitale Divas’ programma wordt in deze publicatie beschreven.

ICT / meisjes / secundair onderwijs / stereotypering /
onderwijsprogramma's / studiekeuze / beroepskeuze /
evaluatie / onderzoek / Australië
Exemplaarnummer DII 3f/0174

Gill Judith, Esson Katharine, Yuen Rosalina

*A girl's education: schooling and the formation
of gender, identities and future visions*

London: Palgrave MacMillan, 2016. 210 p.

Meisjes en onderwijs zijn het centrale thema van dit boek. Waar vroeger het onderwijs meisjes voorbereidde op hun rol van moeder en echtgenote, liggen nu de studie- en beroepskansen binnen handbereik.

Gebaseerd op onderzoek in twee Australische meisjesscholen gaan de auteurs na hoe meisjes omgaan met die keuzevrijheid. Tegenover de vroeger generaties hebben ze het beter maar niet alles is rozegeur en maneschijn. Onderhuids leven nog veel onbewuste verwachtingen die aan de vroegere sekserollen gelinkt zijn. De invloed van de omgeving en cultuur op de identiteitsvorming en toekomstplannen van meisjes kan dan ook niet overschat worden.

onderwijs / meisjes / gender / theorieën / attitudes /
leerprocessen / identiteit / studiekeuze / gescheiden onderwijs
/ Australië / Verenigde Staten / Verenigd Koninkrijk
Exemplaarnummer DII 3a/0314

Hopper Gill

*Art, education and gender: the shaping of
female ambition*

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2015. 177 p.

Het genderspect binnen het kunstonderwijs is een nog weinig belicht thema. Zeker de lessen artistieke vorming in het basisonderwijs bleven onder de radar. Meestal viel er alleen maar iets positiefs te melden over de combinatie meisjes-kunst-basisonderwijs. De auteur plaatst hier toch enkele kanttekeningen bij. Uit haar eigen observaties en ervaringen – zij gaf les in het basisonderwijs en in de lerarenopleiding plastische kunsten – kwam zij tot de conclusie dat de artistiek getalenteerde meisjes in hun ambitie ontmoedigd worden. Net zoals dit gebeurde met de kunstenaressen in de 19^e eeuw. Sekstereotiepe opvattingen spelen hierin een belangrijke rol. Kunstonderwijs wordt zowel op het niveau van de basisschool als in het hoger onderwijs niet al te serieus genomen, en vrouwen die hun talenten en creativiteit willen ontwikkelen al helemaal niet. Met als gevolg dat vrouwen eerder opteren voor een baan in het onderwijs en hun creatieve ambities op een lager pitje

© RoSa vzw, 2016

Expertisecentrum, bibliotheek en archief voor gelijke kansen m/v, feminisme en gender
Koningsstraat 136 1000 Brussel <http://www.rosazw.be> - info@rosavzw.be

zetten. 'Art, education and gender' onderzoekt de wisselwerking tussen de heersende stereotiepe opvattingen in de maatschappij en de geïnternaliseerde attitudes van de meisjes met de bedoeling de loopbaankeuzes te verbreden en vrouwelijk artistiek talent te herwaarderen.

onderwijs / kunstonderwijs / gender / ambitie / meisjes / leraren / identiteit / studiekeuze / Verenigd Koninkrijk
Exemplaarnummer DIII3a/0074

Howe Sondra W.

Women music educators in the United States: a history

Lanham: The Scarecrow Press, 2014. 337 p.

Vrouwen worden in geschiedenisboeken al eens over het hoofd gezien. Dankzij Sondra Howe zijn de muzikleraresen uit de Verenigde Staten verzekerd van hun plaats in de geschiedenis. Haar verhaal begint in de koloniale periode en loopt tot het einde van de twintigste eeuw. Muziekonderwijs wordt door haar breed gedefinieerd en omvat zowel het officieel onderwijs als onderwijs dat in een meer informele setting zoals thuis werd gegeven.

muziek / onderwijs / leraren / pedagogie / Verenigde Staten / historisch
Exemplaarnummer GIV2m/0196

Kilvington Jacky, Wood Ali

Gender, sex and children's play

London: Bloomsbury, 2016. 179 p.

Is er een verschil in speelgedrag tussen jongens en meisjes? Als er verschil zou zijn komt dit dan tot uiting in de manier waarop ze spelen? Met andere woorden beïnvloeden gender, sekse en seksualiteit het leer- en speelgedrag van jongens en meisjes? De auteurs geven geen pasklare antwoorden, maar stellen nog bijkomende vragen en onderzoeken kritisch de antwoorden die

vanuit verschillende perspectieven werden geformuleerd.

basisonderwijs / spelgedrag / gender / kinderen / jongens / meisjes / seksualiteit / man-vrouwverschillen / Verenigd Koninkrijk
Exemplaarnummer DII 5a/0016

Marthers Paul P.

"Eight sister no more": the origins and evolution of Connecticut College

New York: Peter Lang, 2011. 268 p.

Het *Connecticut College for Women* werd in 1911 opgericht door Elizabeth Wright in reactie op de weigering van de *Wesleyan university* om nog vrouwen toe te laten. De benaming 'Eight sister' is een verwijzing naar de 'Seven Sisters', zeven vooraanstaande vrouwenuniversiteiten opgericht tussen 1837 en 1889. De auteur beschrijft het ontstaan en de evolutie van dit college en vindt dat het in de loop van zijn geschiedenis de vergelijking met die vooraanstaande vrouwenuniversiteiten wel verdiend heeft. Het college had als missie om hoger onderwijs toegankelijker te maken voor vrouwen. Een breed algemeen vakkenpakket en enkel beroepsgerichte vakken waren het handelsmerk van het instituut gedurende de eerste vijftig jaar van haar bestaan. Bij de aanstelling van Rosemary Park in de jaren vijftig onderging het curriculum een grondige wijziging, de beroepsgerichte vakken verdwenen uit het curriculum en werden vervangen door wetenschappelijke vakken.

universiteiten / gescheiden onderwijs / onderwijsprogramma's / co-educatie / Verenigde Staten / historisch / 20e eeuw
Exemplaarnummer DIII3m/0016

Murphy Michael J., Ribarsky Elizabeth N. (ed.)

Activities for teaching gender and sexuality in the university classroom

Lanham: Rowman & Littlefield, 2013. 253 p.

De stijgende interesse in thema's zoals gelijke kansen, diversiteit en seksualiteit vertaalt zich aan de Amerikaanse universiteiten in een groter aantal studenten die zich inschrijven voor cursussen genderstudies. Ook in andere faculteiten komen deze topics meer en meer aan bod. Deze publicatie is een handige tool om aan de slag te gaan met gender en seksualiteit in de universitaire seminaries en colleges. De verschillende topics zijn in kant en klare lessen gegoten. Zij gaan uit van een actieve leerstijl die de studenten een sterk participerende rol geeft. Enkele thema's waarvoor je in deze publicatie terecht kan zijn: ethiek, seksualiteit, relaties, arbeid, literatuur en media.

universiteiten / seksualiteit / relaties / vrouwelijkheid / mannelijkheid / media / vrouwenbeweging / gender / literatuur / lichaam / arbeid / intersectionaliteit / Verenigde Staten / leermiddel
Exemplaarnummer DIII3p/0003

Ntiri Daphne W. (ed.)

Literacy as gendered discourse: engaging the voice of women in global societies
Charlotte: Information Age Publishing, 2015.
203 p.

Ongelijkheid, racisme en discriminatie kan je op verschillende manieren counteren. Zeker is wel dat onderwijs en met name volwassenen-onderwijs, waarover het hier gaat, een cruciale rol speelt. Vrouwen onderwijzen is niet alleen hen leren lezen en schrijven maar hen ook bewust maken van hun plaats in de samenleving. Wereldwijd is de graad van analfabetisme van vrouwen nog erg groot, in de ontwikkelingslanden is de situatie soms schrijnend. Onderwijs aan vrouwen als 'empowering' instrument is dan ook de rode draad doorheen de bijdragen in dit boek. De focus ligt vooral op de onderwijssituatie van zwarte vrouwen.

onderwijs / volwasseneneducatie / gender / gelijke kansen / zwarte vrouwen / universiteiten / muziek / empowerment / media / Verenigde Staten / Afrika / Zimbabwe / Malawi / Mexico
Exemplaarnummer DIII3g/0047

Riordan Cornelius

Single-sex schools: a place to learn
Lanham: Rowman & Littlefield, 2015. 74 p.

De auteur van dit boek wil een lans breken voor gescheiden onderwijs voor jongens en meisjes. Of correcter: hij wil een debat zonder een ideologische en politieke agenda, maar gestoeld op wetenschappelijk onderzoek. Hij wil weg van de extreme voor- of tegenstanders van gescheiden of gemengd onderwijs en naar een meer serene debat dat steunt op theorie en praktijkervaringen. In Amerika komen er steeds meer scholen die gescheiden onderwijs aanbieden. De auteur, die kan bogen op dertig jaar onderzoek ter zake, ziet hierin een opportuniteit om de effectiviteit van gescheiden onderwijs te onderzoeken. Hij distantieert zich uitdrukkelijk van gescheiden klassen in een gemengde school. De voorstanders hiervan gaan volgens hem te nadrukkelijk uit van vaststaande hersenverschillen tussen jongens en meisjes.

gescheiden onderwijs / co-educatie / overheidsbeleid / evaluatie / Verenigde Staten
Exemplaarnummer DII 3a/0316

Sartorius Kelly C.

Deans of women and the feminist movement: Emily Taylor's activism
New York: Palgrave MacMillan, 2014. 252 p.

Emily Taylor werd *dean of women* aan de universiteit van Kansas in 1956. In deze functie, die nu niet meer bestaat, was ze verantwoordelijk voor de vrouwelijke studenten. Ze moedigde haar studentes aan om hun leven in eigen handen te nemen en hun ambities waar te maken. De toenmalige

gedachte dat vrouwen moesten kiezen tussen huwelijk of studeren was niet aan haar besteed. Haar no-nonsense attitude en feministische ideeën leverden haar niet alleen loyale supporters op maar ook tegenstanders. Haar hele loopbaan en leven stond in het teken van gelijke kansen voor vrouwen. In 1958 richtte ze de eerste universitaire 'Commission on the Status of Women' op van de Verenigde Staten. Ze produceerde en modereerde een wekelijks radioprogramma getiteld 'A feminist perspective' dat uitgezonden werd tussen 1969 en 1973.

leidinggevende beroepen / universiteiten / Taylor Emily /
feminisme / Verenigde Staten / 20^e eeuw
Exemplaarnummer FII m/0777

Sauntson Helen

Approaches to gender and spoken classroom discourse

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2012. 233 p.

De school zou een plaats moeten zijn waar kinderen zich in een veilige omgeving ten volle kunnen ontwikkelen. Dat is niet altijd het geval. Op school heersen nog altijd strikte regels over welk gedrag past bij jongens of meisjes. Ander gedrag wordt al vlug als genderoverschrijdend gedrag ervaren en fysiek of emotioneel afgestraft. Taalgebruik is bij dit laatste een bepalende factor. Het onderzoek in dit boek spitst zich toe op het taalgebruik in de klas. Hoe wordt via de taal inhoud gegeven aan begrippen zoals gender, sekserollen en seksuele geaardheid. Taal als middel om iemand op zijn plaats te houden of op zijn plaats te wijzen. Centraal in het onderzoek staat de analyse van de communicatie van leerlingen aangevuld met interviews van de leraren.

gender / onderwijs / secundair onderwijs / seksualiteit /
discourse analysis / taalgebruik / onderzoek / feminisme /
queer theory / Verenigd Koninkrijk
Exemplaarnummer GI a/0217

Sunduram Vanita, Sauntson Helen

Global perspectives and key debates in sex and relationships education: addressing issues of gender, sexuality, plurality and power

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2016. 147 p.

Het vak seksuele opvoeding heeft doorheen de jaren, mede als gevolg van maatschappelijke evoluties, een inhoudelijke shift ondergaan. Waar vroeger informatie en vorming over seksuele gezondheid centraal stond, krijgt nu ook het onderwerp seksuele rechten een plaats in het curriculum. Aandacht voor seksueel geweld bij adolescenten, de toenemende bezorgdheid over de 'seksualisering' van meisjes in de media en de grotere beschikbaarheid van porno zijn een paar van de thema's die zijn toegevoegd. De insteek van het boek is internationaal. Onderwijsprogramma's uit Engelstalige landen in het noorden en het zuiden worden belicht.

onderwijs / seksuele vorming / seksualiteit / meisjes /
pornografie / geweld / diversiteit / Verenigd Koninkrijk /
Australië / Nieuw Zeeland / Zuid-Afrika
Exemplaarnummer DII 2a/0921

Swaby Rachel

Headstrong: 52 women who changed science – and the world

New York: Broadway Books, 2015. 273 p.

Meisjes vinden maar moeilijk de weg naar wetenschappelijke vakken en beroepen. Een gemiste kans voor de meisjes en de maatschappij. Misschien ontbreekt het hen aan rolmodellen? 'Headstrong' biedt hier een mooi antwoord op. In 52 portretten treden vrouwelijke wetenschappers voor het voetlicht. Ze komen uit diverse wetenschappelijke vakgebieden zoals onder meer geneeskunde, natuurkunde, wiskunde, astronomie en technologie. Wie weet dat de

apgar score, een test die een snel resultaat geeft over de gezondheid van pasgeboren baby's, werd ontwikkeld door de Amerikaanse anesthesiste Virginia Apgar? Of Rachel Carson, een mariene biologe, die mede door haar onderzoek, de Amerikaanse overheid wist te overtuigen om DDT, een zeer gevaarlijk pesticide, te bannen?

wetenschappelijke beroepen / wetenschap / geneeskunde /
biologie / ecologie / genetica / natuurkunde / astronomie /
wiskunde / technologie / uitvinders
Exemplaarnummer EII m/0138

Taylor Kath, Price Deborah

Gender diversity and inclusion in early years education

London: Routledge, 2016. 144 p.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat kinderen hun talenten en vaardigheden ten volle ontplooiën en niet gekortwiekt worden door allerlei verwachtingen gebaseerd op hun sekse? Leerkrachten die zich herkennen in deze vraag krijgen in dit boek veel theoretisch inzicht en praktische tips om in hun eigen klas toe te passen. Het boek richt zich naar leerkrachten in het basisonderwijs. Elk hoofdstuk begint met een kleine theoretische inleiding gevolgd door enkele cases uit de praktijk. De vragen en discussiepunten bij elke casus, nodigen de leerkrachten uit om hun eigen ideeën verder uit te diepen en hun gedrag in hun klas te evalueren.

Tijdschriftartikels

**Karen Maex neemt revanche op Leuven:
Belgische wordt allicht rector van universiteit
van Amsterdam**

De Standaard, 17 maart 2016.

leidinggevende beroepen / Maex Karen / universiteiten / België / Nederland

gender / diversiteit / basisonderwijs / transgender / sekserollen
/ Verenigd Koninkrijk
Exemplaarnummer DII 4a/0052

Ward Kelly, Wolf-Wendel Lisa

Academic motherhood: how faculty manage work and family

New Brunswick: Rutgers University Press, 2012. 263 p.

Vrouwen die een academische loopbaan en een gezinsleven met kinderen nastreven krijgen meteen te horen dat dit wel een zeer ambitieus doel is, lees: bijna onmogelijk te bereiken. De vrouwen die in 'Academic motherhood' aan het woord komen nuanceren deze stelling. Het counteren van deze negatieve beeldvorming is belangrijk omdat het door zijn alomtegenwoordigheid effect heeft op de keuzes die vrouwen maken. Het is geen evidente en gemakkelijke keuze maar uit de getuigenissen blijkt ook dat ze er veel plezier en voldoening aan overhouden. En het is vooral dat laatste dat belangrijk is en soms te weinig wordt belicht. Het laatste hoofdstuk lijst de beleidsaanbevelingen op die een betere combinatie van werk en gezin mogelijk maken.

wetenschappelijke beroepen / moederschap / arbeid / gezin /
loopbaan / ervaringen / Verenigde Staten
Exemplaarnummer EII a/0759

Valls wil hoofdhoek weg op universiteit

De Standaard, 14 april 2016.

hoofdhoeken / universiteiten / hoger onderwijs / Frankrijk

**Belgische benoemd tot rector van
Amsterdamse universiteit**

De Standaard, 19 april 2016.

leidinggevende beroepen / Maex Karen / universiteiten / Nederland

Nieuwe rector VUB werkt liefst ‘in de luwte’

De Morgen, 30 april 2016.

universiteiten / leidinggevende beroepen / Pauwels Caroline / België

Family plans and the reproduction of occupational gender segregation / Cech Erin

Gender and Society, vol. 30, nr. 2, april, 2016, p. 265-288.

beroepskeuze / studenten / universiteiten / gezin / Verenigde Staten

Gender and time use in college: converging or diverging pathways?/ Quadlin Natasha

Gender and Society, vol. 30, nr. 2, april, 2016, p. 361-385.

tijdsbesteding / studenten / man-vrouwverschillen / hoger onderwijs / Verenigde Staten

Kairos and the time of gender equity policy in Australian schooling / Gannon Susanne

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 330-342.

gelijke kansen / onderwijs / overheidsbeleid / feminism / feministische kritiek / Australië

For a revival of feminist consciousness-raising: horizontal transformation of epistemologies and transgression of neoliberal TimeSpace / Firth Rhiannon, Robinson A.

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 343-358.

feminisme / pedagogie / epistemologie / Verenigd Koninkrijk / Verenigde Staten

From performativity to Aporia: taking ‘tremendous responsibility’ towards feminism and the university / Vrablikova Lenka

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 359-371.

universiteiten / feminisme / theorieën / feministische filosofie / wetenschappelijk onderwijs

Process-model feminism in the Corporate University / Spitzer-Hanks D.T.

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 386-400.

feminisme / pedagogie / hoger onderwijs / universiteiten / beleid / epistemologie / Verenigde Staten

Finding feminism, finding voice? Mobilising community education to build women’s participation in Myanmar’s political transition / Maber Elizabeth Jane

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 416-430.

onderwijs / feminisme / vrouwenbeweging / gelijke kansen / empowerment / Myanmar

Feminist tales of teaching and resistance: reimagining gender in early childhood education (Reggio Emilia, Italy) / Balfour Beatrice

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 445-457.

basisonderwijs / leraren / feminisme / historisch / verzetsbeweging / Italië / 20^e eeuw

‘Start from your own situation’: a political analysis on the relationship between gender and education in an Italian university course / Bazzoni Ludmila, Cossutta Carlotta

Gender and education, vol. 28, nr. 3, may, 2016, p. 465-470.

gender / feminisme / onderwijs / universiteiten / ervaringen / Italië

Prof zet stap opzij na klacht. UGent worstelt met pestdossiers

De Standaard, 13 juni 2016.

universiteiten / seksuele intimidatie / België

Blandijnberg bevekt

De Standaard, 14 juni 2016.

universiteiten / seksuele intimidatie / België

‘Niemand mag bang zijn om klacht in te dienen’ UGent voert statuut klokkenluider in.

De Standaard, 15 juni 2016.

seksuele intimidatie / universiteiten / leidinggevende beroepen
/ De Paepe Anne / België / interview

Geplaagde UGent roept hulp in van drie vrouwen

De Standaard, 17 juni 2016.

universiteiten / seksuele intimidatie / beleid / België

Eerder Almus Pater dan Alma Mater?

De Standaard, 20 juni 2016.

universiteiten / gender / macht / België / standpunten

Het 'neen' moet ook van bovenaf komen

De Standaard, 23 juni 2016.

universiteiten / seksuele intimidatie / standpunten / België

Escaping oppositional thinking in the teaching of pleasure and danger in sexuality education / Cameron-Lewis Vanessa

Gender and education, vol. 28, nr. 4, july, 2016, p. 491-509.

seksuele vorming / seksualiteit / theorieën / seksueel geweld / pedagogie / secundair onderwijs / Nieuw-Zeeland

A case for critical literacy analysis of the advertising texts of menstruation: responding to missed opportunities / Agnew Shire, Sandretto Susan

Gender and education, vol. 28, nr. 4, july, 2016, p. 510-526.

menstruatie / reclame / tekstanalyse / basisonderwijs